

مساوات جنسیتی

ماده پنجم:

۱- طرفین در ارتباط به تقویت پالیسی ها و برنامه های مربوط به جنسیت و نیز ارتقاء ظرفیت سازمانی و اداری و حمایت از تطبیق استراتژی های ملی در مورد مساوات جنسیتی بشمول حقوق و حمایت زنان همکاری می نمایند تا اشتراک مساویانه مردان و زنان را در تمام سکتور های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی زندگی تأمین نمایند. این همکاری بصورت خاص بر روی بهبود دسترسی زنان به منابع لازم که آنها برای دریافت حقوق اساسی شان، به خصوص تعلیم، نیاز دارند، متمرکز می باشد.

۲- طرفین ایجاد یک چارچوب مناسب را برای اجرای موارد آتی تقویت بخشند.

الف- حصول اطمینان از اینکه مسائل مربوط به جنسیت به صورت صحیح در تمام استراتژی های انکشافی، پالیسی ها و برنامه ها شامل می گردند.

ب- تبادل تجارت و بهترین شیوه ها در رابطه به بهبود مساوی جنسیتی و ترویج اتخاذ اقدامات مثبت برای حمایت از زنان.

جامعه مدنی

ماده ششم:

۱ طرفین نقش و سهم گیری بالقوه یک جامعه مدنی، به خصوص در حاکمیت را در کشورها و روند همکاری ها تحت این موافقت نامه به رسمیت شناخته و توافق می نمایند تا گفتگو های مؤثر بین جامعه مدنی و اشتراک مؤثر آنها ارتقاء بخشند.

۲- طرفین همکاری هم در راستای ارتقاء نقش جامعه مدنی به منظور توانمند سازی آنها برای انجام موارد آتی کار نمایند.

الف- اشتراک در روند پالیسی سازی به سطح مملکت طبق اصول دیموکراتیک و مفاد قانون اساسی.

ب- دریافت آگاهی از مشورت ها در مورد راهبرد های توسعه ای و همکاری و پالیسی های سکتوری و اشتراک در این مشورت ها، به خصوص در ساحات مربوط به آن به شمول تمام مراحل روند انکشاف.

ج- دریافت منابع مالی تا حدی که قواعد داخلی هر یک از طرفین مجاز میداند و مطابق به اصول شفافیت و حسابدهی باشد و همچنان حمایت از ارتقای ظرفیت در ساحات مهم، و.

د- اشتراک در تطبیق برنامه های همکاری در ساحات مربوط به آن.

پالیسی های تأمین صلح، جلوگیری و حل منازعات

ماده هفتم:

۱- طرفین بر تعهدات خویش به منظور تلاش های صلح و آشتی که تحت رهبری افغانستان قرار دارد، مجدداً تأکید می نمایند طرفین بر اهمیت یک پروسه صلح همه شمول و مبتنی بر توافق جمعی تمام افغان ها آنگونه که در جرگه صلح در ماه جولای ۲۰۱۰ و لویه جرگه عنعنوی ماه نوامبر ۲۰۱۱ بیان گردید تأکید می نمایند طرفین درک می کنند که مالکیت این پروسه توسط مردم و نهاد های افغانستان و حمایت قوی از سوی جامعه جهانی یک پیش شرط برای موفقیت پروسه صلح می باشد.

۲ طرفین می توانند گفتگو های را بین منطقه ای ترغیب نموده، تا این جهت آنها نقش کاملی را در راستای حمایت و تسهیل پروسه صلح ایفا نمایند.

۳- در مطابقت با قطعنامه شماره ۱۳۲۵ شورای ملی امنیت ملل متحد، طرفین مجدداً بر اهمیت نقش زنان در حل و فصل منازعات و تأمین صلح تأکید می ورزند همچنان آنها بر اهمیت اشتراک و سهم گیری کامل زنان در تمام فعالیت های مربوط به حفظ و ترویج صلح و امنیت و نیز بر ضرورت افزایش نقش تصمیم گیر شان در ارتباط به حل و فصل منازعات تأکید می نمایند.

۴- فعالیت های مشترک در این عرصه شامل تقویت تلاش های جهت تأمین صلح پایدار در افغانستان و حمایت از نقش فعال جامعه مدنی مطابق با اصول تعاملات جدید برای همکاری در کشور های آسیب پذیر می باشد.

ج- حمایت از امنیت بین المللی.

ماده هشتم:

همکاری ها بر اساس اساسنامه روم طرفین بر این باورند که فعالیت مؤثر محکمه جزایی بین المللی باعث توسعه قابل ملاحظه صلح و عدالت بین المللی می گردد. در ضمن آنها مجدداً تأکید می نمایند که جدی ترین جرایمی که مرتبط با جامعه جهانی می باشند باید از طریق اتخاذ تدابیر در سطح ملی و در همکاری با محکمه جزایی بین المللی مورد رسیدگی قرار گیرند. طرفین توافق می نمایند تا در راستای تقویت پابندی جهانی به اساسنامه روم از طریق ذیل با هم همکاری نمایند:

برداشتن گام ها برای تصویب اساسنامه روم و اسناد مربوط به آن، به خصوص موافقتنامه در مورد امتیازات و مصونیت محکمه جزایی بین المللی تشریک تجارت در مورد تعدیلات حقوقی لازم جهت تصویب و تطبیق اساسنامه روم، اتخاذ تدابیر جهت حفظ تمامیت اساسنامه روم.

ماده نهم:

مبارزه علیه گسترش سلاح های کشتار جمعی، کیمیاوی، بیالوژیکی، رادیولوژی و خطرات هسته یی.

۱- طرفین بر این باورند که گسترش سلاح های کشتار جمعی و وسایل انتقال آنها عاملین دولتی و غیر دولتی، از جمله جدی ترین تهدیدات به ثبات و امنیت بین المللی محسوب می گردند.

۲- بناء طرفین توافق می نمایند تا در مجامع بین المللی با در نظر داشت مبارزه علیه گسترش سلاح های کشتار جمعی وسایل انتقال آنها، از طریق پابندی کامل به تعهدات شان تحت معاهدات یا کنوانسیون های خلع سلاح و منع گسترش سلاح های کشتار جمعی و تطبیق آنها به سطح ملی و نیز به اساس موافقت نامه هایی که توسط چندین جانب در مورد آنها مذاکره صورت گرفته است، به شمول الزامات بین المللی تحت منشور ملل متحد، با هم همکاری نمایند طرفین موافقت دارند که این بند یک عنصر اساسی این توافق نامه را تشکیل می دهد.

۳- طرفین توافق می کنند تا در راستای بر داشتن گام ها و تقویت اسناد بین المللی در مورد خلع سلاح و عدم گسترش سلاح های کشتار جمعی که در مورد هر دو طرف قابل تطبیق می باشد، به شمول طرق دیگر، از طریق تشریک معلومات و تجارب با هم همکاری نمایند.

۴- طرفین همچنان توافق می نمایند تا در قسمت مبارزه علیه گسترش سلاح های کشتار جمعی و وسایل انتقال آنها از طریق اتخاذ اقدامات در راستای امضاء، تصویب یا الحاق به اسناد بین المللی دیگر و تسلیم کامل آنها با هم همکاری نموده و در این جهت سهم بیگیرند.

۵- طرفین همچنان توافق می کنند تا در راستای تأسیس واحد های کنترل صادرات ملی، جهت جلوگیری از گسترش و کنترل صادرات و نیز ترانزیت کالا های مربوط به سلاح های کشتار جمعی به شمول کنترل بقایای سلاح های کشتار جمعی برای استفاده آنها در تکنالوژی های مضاعف و از طریق تعزیرات مؤثر بر اختلافات از ممنوعیت های صادرات با هم همکاری نمایند.

۶- طرفین درک می نمایند که خطرات کیمیاوی، بیالوژیکی، رادیولوژیکی و هسته ایی می تواند تاثیرات مخرب زیادی را بر روی جوامع داشته باشد. آنها همچنان درک می نمایند خطرات مزبور ممکن از فعالیت های جنایی (گسترش، قاچاق)، و در صورت وقوع حوادث (صنعتی، ترانسپورتی، لابراتواری) یا خطرات طبیعی (بیماری های ساری) ناشی گردد، بناء آنها تعهد می نمایند تا در قسمت تقویت سازمانی به منظور کاهش خطرات کیمیاوی، بیولوژیکی و هسته یی با هم همکاری نمایند این فعالیت ها می تواند شامل پروژه هایی در مورد مسائل حقوقی، تنظیمی، تقویتی، علمی و موضوعات مربوط به آمادگی گردد.

۷- اتحادیه اروپا در صورت لزوم از این تلاش ها از طریق تمرکز روی ظرفیت سازی و مساعدت های تخنیکی حمایت می نماید.

ماده دهم:

سلاح های کوچک و خفیفه و سایر سلاح های متعارف.

۱- طرفین بر این امر وقف هستند که تولید غیر قانونی، انتقال و توزیع سلاح های کوچک و خفیفه به شمول مهمات و جمع آوری بیش از حد آنها، مدیریت ضعیف ذخایری که از مصونیت ناکافی برخوردار هستند و توزیع بدون کنترل آنها، خطر جدی را برای صلح و امنیت بین المللی ایجاد نموده و روند توسعه را مختل می سازد.

۲- طرفین توافق می نمایند تا تعهدات شان را جهت جلوگیری از تجارت غیر قانونی سلاح های کوچک و خفیفه به شمول مهمات آنها، تحت موافقتنامه های موجود بین المللی و قطعنامه شورای امنیت ملل متحد و نیز تعهدات شان در چهارچوب اسناد بین المللی نافذ در این عرصه مانند برنامه اقدام ملل متحد برای جلوگیری، مبارزه و ریشه کن سازی تجارت غیر قانونی سلاح های کوچک و خفیفه با تمام جوانب آن به طور ماکل رعایت و تطبیق نمایند.

۳- طرفین باید اهمیت سیستم های کنترل داخلی را برای انتقال سلاح های متعارف در مطابقت یا معیار های موجود بین المللی تشخیص نمایند همچنان آنها اهمیت اجرای چنین کنترل را به شیوه مسؤولانه به عنوان یک ممد خوب برای امنیت، صلح و ثبات بین المللی و منطقه ای جهت آفت مصیبت های بشری جلوگیری از گسترش سلاح های متعارف درک نمایند.

۴- طرفین تعهد می نمایند تا جهت حصول اطمینان از هماهنگی، تکامل و اشتراک مساعی در تلاش های شان جهت تنظیم یا بهبود مقررات تجارت بین المللی در رابطه به سلاح های متعارف و جهت جلوگیری، مبارزه و امحای تجارت غیر قانونی سلاح ها با هم همکاری نمایند.

آنها توافق می نمایند تا گفتمان های سیاسی منظم را که باعث تحکیم و حمایت از این تعهدات می شوند برگزار نمایند.

مبارزه با تروریزم

ماده یازدهم:

۱- طرفین متعهد اند با تمام اشکال تروریزم در تمام سطوح به شمول منطقه ای، با توجه کامل به حاکمیت کامل و قوانین بین الملل مبارزه نمایند، جهت جلوگیری از ایدو لوژی های افراطی و به خصوص جلوگیری از افراط گرایی بیشتر جوانان به هم مشترکا کار نمایند آنها متعهد اند تا یکجا با همکاران بین المللی شان در مورد تطبیق جامع استراتیژی جهانی ملل متحد در خصوص مبارزه با تروریزم کار نمایند.

۲- طرفین توافق می کنند تا در موارد مربوط به مبارزه علیه فعالیت های تروریستی و در صورت لزوم در عرصه تبادل معلومات در مورد تمام موضوعات مربوطه در مطابقت با قوانین ملی شان همکاری نمایند مبارزه با تروریزم باید عنصر مهم همکاری های شان را تشکیل دهد. آنها توافق می نمایند. تا در این عرصه تطبیق اسناد بین المللی میثاق های مربوط

را ترویج نمایند ظرفیت سازی در این زمینه شامل عرصه های مربوط را ترویج نمایند ظرفیت سازی در این زمینه شامل عرصه های مربوط به عدالت جزایی می گردد.

عنوان سوم

همکاری های توسعه ای

همکاری های توسعه ای

ماده دوازدهم:

۱- اهداف اساسی همکاری توسعه ای دستیابی به اهداف توسعه هزاره و همچنان ریشه کن سازی فقر، توسعه پایدار و همگرایی در اقتصاد جهانی به توجه خاص به آسیب پذیر ترین افراد در جامعه مانند زنان، جوانان و اطفال می باشد ظرفین بر این امر واقف اند که همکاری ها میان آنها یک کلید حل برای چالش های توسعه افغانستان بوده و نهاد سازی باید یک قسمت بنیادین آن تشکیل دهد.

۲- در این همکاری ها باید استراتژی ها با برنامه های توسعه ای اجتماعی اقتصادی افغانستان را، به خصوص استراتژی توسعه ملی افغانستان و دیگر تدابیر توافق شده در کنفرانس های بین المللی در مورد توسعه افغانستان، اعلامیه سال ۲۰۱۰ لندن پروسه کابل نتایج کنفرانس بن دسمبر سال ۲۰۱۱ اعلامیه توکیو در مورد همکاری برای خود کافی در افغانستان و چهار چوب حسابدی متقابل ماه جولای سال ۲۰۱۲ با در نظر داشت کامل استراتژی اقتصادی و توسعه ای دولت افغانستان تحقق خود کافی تعهدات در قبال اصلاحات و مشارکت قابل تجدید طوری که در کنفرانس ۲۰۱۴ لندن ارایه گردید در نظر گرفته شود.

۳- ظرفین همکاری های توسعه ای شان را به شمول موارد دیگر، جهت تقویت نهاد های حکومتداری افغانستان مورد استفاده قرار داده و در راستای برنامه های اولویت ملی و استراتژی اقتصادی و توسعه ای افغانستان تحت عنوان "به سوی خودکفایی، تعهدات برای اصلاحات و مشارکت جدید" شرایط را برای توسعه پایدار و رشد دوامداری اقتصادی ایجاد می نماید. این مؤلفه ها ابزارها اصلی را برای تطبیق استراتژی و تعهدات سپرده شده از سوی افغانستان در بن، توکیو و لندن تشکیل می دهند. همکاری های اتحادیه اروپا با افغانستان بر مبنای "چارچوب حسابدی متقابل توکیو" (یا هر موافقت نامه متقابل دیگر) بوده و در قسمت برنامه ریزی مساعدت هایش، تعهدات و طرز العمل های مندرج در آن سند را به شمول تعهدات مالی، مد نظر خواهد گرفت.

۴- ظرفین، هدف دستیابی به اهداف توسعه هزاره (MDG) که از سوی افغانستان اتخاذ گردیده است و معیار های بعدی توسعه را تأیید نموده و تعهد خویش را مجدداً در مورد اعلامیه پاریس راجع به مؤثریت مساعدت ها، اجندای اکرا برای اقدامات و سند نتیجوی بوسان و مخصوصاً در رابطه به اقدام جدید برای سهمگیری در کشور های شکننده، تصریح می نمایند.

۵- طرفین توافق می کنند تا فعالیت های همکاری را در مطابقت با مقررات، طرز العمل ها و منابع مربوطه شان و نیز با رعایت کامل قواعد و نورم های بین المللی ترویج نمایند. همچنان طرفین توافق می کنند تا همکاری های توسعه شان با ضروریات تعهدات متقابل ایشان در قبال مؤثریت مساعدت ها مطابقت داشته باشد و طوری تطبیق گردند که به مالکیت افغانستان احترام گذاشته، از دستاورد های ملموس و نتایج توسعه پایدار برای مردم افغانستان حمایت نموده و آن گونه که در طی کنفرانس های بین المللی در مورد افغانستان موافقت صورت گرفته است، به ثبات دراز مدت اقتصادی در کشور کمک نمایند. آنها توافق می کنند تا در هر زمان ممکن ظرفیت کمک های توسعه ای را در تأمین صلح به حد اعظمی برسانند.

۶- بدین وسیله طرفین توافق می کنند تا تأثیر همکاری های توسعه ای شان را به صورت منظم از طریق کمیته مشترکی که به اساس ماده (۴۹) ایجاد می شود نظارت نمایند و مساعدت ها را در راستای نیل به اهداف توسعه هزاره (MDG) طوری که از سوی افغانستان اتخاذ گردیده و نیز معیارات متعاقب توسعه ای را مورد ارزیابی قرار دهند.

۷- موضوعات ذیل علاقه آتی به شمول:

حقوق بشر، مسایل مربوط به جنسیت، دیموکراسی، تغییرات اقلیمی، صحت، توسعه نهادها و ظرفیت سازی، تدابیر مبارزه با فساد، مبارزه با مواد مخدر، و مؤثریت مساعدت ها به صورت سیستماتیک در تمام عرصه های همکاری ها در یک مسیر قرار خواهند گرفت.

۸- با رعایت مؤلفه های زیر بنایی، طرفین باید استفاده از میکانیزم های همچون اعطاء کمک های بلا عوض و قرضه ها از سوی نهاد های تمویل کننده بین المللی و دیگر شیوه های کاهش تهدید را با نظر داشت به کار گیری منابع بیشتر، جستجو نمایند، تا بدین ترتیب تأثیر مساعدت های اتحادیه اروپا را افزایش دهند.

۹- طرفین توافق میکنند که حین همکاری های اقتصادی شان، منافع آسیب پذیر ترین اقشار جامعه، به شمول زنان و اطفال باید مورد حراست قرار گرفته و در عرصه صحت، توسعه دهات و زراعت تأکید صورت گیرد.

۱۰- طرفین توافق دارند که تجارت باید توسعه پایدار را در تمامی ابعادش ارتقاء بخشیده و تأثیرات اقتصادی، محیط زیستی آن باید مورد ارزیابی قرار گیرد. طرفین توافق می کنند که کمپنی های ایشان عالی ترین معیارات مربوط به سلوک تجاری را در مطابقت با اصول و معیارات پذیرفته شده بین المللی مانند اصول و معیارات تصریح شده در رهنمود های معیارات تصریح شده در رهنمود های سازمان همکاری های اقتصادی و توسعه ای (OECD) برای تشبثات چند ملیتی یا پیمان جهانی ملل متحد، اتخاذ نمایند.

۱۱- طرفین باید راه های ترویج تطبیق معیارات کاری بنیادین سازمان بین المللی کار (ILO) را جستجو نموده و همکاری ها را در مورد استخدام و مسایل اجتماعی به شمول اصول کار تقویت نمایند.

۱۲- طرفین همچنان قصد دارند تا پالیسی های در نظر گرفته شده برای تضمین موجودیت و فراهم سازی غذا برای نفوس و تغذیه مواشی را با در نظر داشت حفظ محیط زیست و به شیوه پایدار ترویج نمایند.

۱۳- طرفین تعهد می کنند تا در تمام مجامع و سازمانهای منطقه ای و بین المللی به شمول سازمان ملل متحد، نهادها و نمایندگی های آن، با در نظر داشت افزایش تفکیک کار در همکاری های توسعه ای و مؤثریت کار در این عرصه، با هم تبادل نظر و همکاری نمایند.

۱۴- طرفین همچنان توافق می نمایند، تا در صورت لزوم، همکاری در عرصه های تذکر یافته در این ماده رامیان متفکرین، دانشمندان، سازمانهای غیر دولتی، تجار، فعالین فرهنگی و رسانه ها از طریق تدویر سیمینارها، کنفرانس ها و سایر فعالیت های مرتبط ترویج نمایند.

عنوان چهارم

همکاری ها در مورد موضوعات تجارت و سرمایه گذاری

ماده سیزدهم:

همکاری های تجاری

۱- به منظور تقویت روابط تجاری دو جانبه و پیشرفت سیستم تجارت چند جانبه بشمول حمایت افغانستان برای دسترسی به سازمان تجارتی (WTO) طرفین روی تجارت دو جانبه و چند جانبه و موضوعات مربوط به تجارت وارد گفتگو گردند.

۲- طرفین تعهد می کنند تا توسعه و تنوع تبادلات تجاری شان را به حد اعلا می ممکن و به منفعت متقابل ارتقاء بخشند. آنها تعهد می نمایند تا در راستای برداشتن موانعی تجاری، به خصوص حذف بموقع موانع غیر مترقبه بی و محدودیت های تجاری که با قواعد سازمان تجارتی جهانی (WTO) مطابقت ندارند کار نموده و با اتخاذ تدابیر جهت بهبود شفافیت، البته با در نظر داشت کاری که در این زمینه توسط سازمان های بین المللی که طرفین در آنها عضویت دارند انجام شده است، شرایط بهتر و قابل پیش بینی دسترسی به مارکیت را ایجاد نمایند.

۳- طرفین با درک اینکه تجارت یک نقش اساسی را در راستای توسعه کشورها ایفاء می نماید و طرح های تجارت ترجیحی برای کشور های روبه رشد مؤثر ثابت شده است، طرفین تلاش نمایند تا مشورت های شان را روی تطبیق مؤثر آنها تسریع بخشند.

۴- طرفین یک دیگر را در مورد توسعه تجارت و پالیسی های مرتبط به تجارت مانند پالیسی زراعت، پالیسی سلامت مواد غذایی، سلامت مصرف کنندگان و پالیسی حفظ محیط زیست، آگاه سازند. آنها با استفاده از فرصت ها، تجارب و روابط سرمایه گذاری شان با تقویت نموده و در صورت لزوم، روی موافقت نامه های دیگر که به منفعت هر دو طرف باشد مذاکرات نمایند.

۵- طرفین از کمک‌ها برای تجارت و برنامه‌های دیگر مساعدتی استفاده اعظمی نموده تا تجارت و سرمایه‌گذاری میان آنها به بلندترین سطح ارتقاء یابد.

۶- طرفین اهمیت ارتقاء توسعه اقتصادی منطقه‌ای را در مطابقت با عنوان هفتم این موافقت‌نامه، درک می‌نمایند.

۷- طرفین در مطابقت با ماده (۵۴) در مورد اختلاف نظرها در خصوص تطبیق این موضوع در اسرع وقت با هم مشورت نمایند.

رفتار مبتنی بر اصل دولت کامله الوداد

ماده چهاردهم:

۱- طرفین در تجارت‌شان، در مطابقت با قوانین کلی در مورد تجارت و تعرفه‌ها ۱۹۹۴، با رفتار مبتنی بر اصل دولت کامله الوداد توافق می‌نمایند.

۲- اصل دولت کامله الوداد مندرج در فقرة (۱)، بالای ترجیحاتی که در مورد آنها توسط یکی از طرفین تحت یک مقررہ به اساس توافقات برای تأسیس اتحادیه گمرکی، یک ساحه آزاد تجارتي، با یک ساحه معادل با برخورد ترجیحی موافقت صورت گرفته باشد، تطبیق نمی‌گردد.

مسائل بهداشتی و بهداشت نباتات

ماده پانزدهم:

۱- طرفین روی سلامت مواد غذایی و موضوعات بهداشتی و بهداشت نباتات غرض حفاظت از زندگی انسانها، حیوانات، زندگی یا صحت نباتات در قلمروهای شان همکاری نمایند.

۲- طرفین در مورد اقدامات مربوطه شان آن گونه که در موافقت‌نامه سازمان تجارت جهانی (WTO) در مورد تدابیر بهداشتی و بهداشت نباتات (SPS)، کنوانسیون بین‌المللی حفظ نباتات (IPPC)، سازمان جهانی صحت حیوانات و کمیسیون کدیکس مواد غذایی تعریف گردیده است، معلومات خود را با یکدیگر تبادل نمایند.

۳- طرفین توافق می‌کنند تا همکاری‌های را برای ایجاد ظرفیت روی موضوعات تدابیر بهداشتی و بهداشت نباتات (SPS) به عهده گیرند اینم همکاری‌ها، مختص به ضروریات هر یک از طرفین بوده و به هدف کمک به هر یک از طرفین برای تطابق با ضروریات حقوقی طرف دیگر می‌باشد.

۴- طرفین بنا به تقاضای هر یک از طرفین گفتگو‌های به موقع را روی موضوعات بهداشتی و بهداشت نباتات SPS بر گذار نمایند.

۵- طرفین باید مراجع تماس شان را برای تأمین ارتباطات روی موضوعات مرتبط به این ماده تعیین کنند.

موانع تخنیکي تجارت

ماده شانزدهم:

طرفین باید استفاده افغانستان از معیارات بین المللی و اروپایی را منحصراً مبنای برای مقررات تخنیکي و طرز العمل های ارزیابی افزایش دهند. همچنان طرفین باید در مورد معیارات، مقررات تخنیکي، و طرز العمل های ارزیابی جهت اطمینان از اینکه معیار های مزبور به شیوه شفاف و مؤثر آماده، اتخاذ و تطبیق می گردد تبادل نظر نموده و موانع غیر ضروری را برای تجارت میان طرفین ایجاد ننمایند.

گمرکات

ماده هفدهم:

۱- طرفین تلاش نمایند تا همکاری های خود را میان مقامات گمرکی جهت ایجاد یک محیط شفاف تجارتي تقویت بخشیده، تجارت را تسهیل نموده، امنیت سلسله تدارکات را ارتقاء بخشیده امنیت مصرف کننده گان را افزایش داده، جریان اجناس را که حقوق ملکیت معنوی رانقض می نماید قطع و با قاچاق و تقلب مبارزه نمایند.

۲- بدین منظور، طرفین به ویژه تجارب خود را با هم شریک ساخته و امکانات برای ساده سازی شیوه های اجراء یا طرز العمل ها را بررسی نموده، شفافیت را افزایش داده، و همکاری های خود را انکشاف دهند. آنها همچنان تلاش نمایند تا نظریات و فعالیت های مشترک خویش را در چهارچوب های بین المللی مربوط مطابقت دهند.

۳- طرفین در صورت لزوم، پروتوکول هایی را در زمینه همکاری های گمرکی و مساعدت های متقابل اداری در چارچوب نهادی که در این موافقت نامه تبیین یافته است، بدون نقض سایر شیوه های همکاری، منعقد می نمایند.

۴- طرفین به منظور مدرن سازی سیستم اداری گمرکات افغانستان مطابق به کنوانسیون های مربوطه بین المللی جهت افزایش مؤثریت ساختاری و تقویت نهادهای آن در امر ارائه خدمات با در نظر داشت مدیریت شفاف منافع دولتی و حسابدهی همکاری نمایند. همچنان ظرفیت سازی باید عنصر مهمی این همکاری باشد.

سرمایه گذاری

ماده هجدهم:

۱- طرفین سرمایه گذاری مستقیم خارجی را از طریق انکشاف یک محیط ترغیب کننده و با ثبات برای سرمایه گذاری تشویق نمایند. بدین منظور طرفین، هر جایی که نیاز باشد، یک گفتگو سازگار و دوامدار را به مقصد بلند بردن سطح تفاهم و همکاری روی موضوعات سرمایه گذاری، جستجو میکانیزم های اداری جهت تسهیل جریان سرمایه گذاری و ترویج قواعد پایدار، شفاف، و حمایتی برای سرمایه گذاران آغاز نمایند.

۲- با در نظر داشت ارتقاء سرمایه گذاری مستقیم خارجی در افغانستان از سوی اتحادیه اروپا، طرفین بر نقش سهمگیری سکتور خصوصی تأکید نموده و بر نیاز مندی اقدامات و امتیازات چون دسترسی به تضمینات بانکی و سرمایه گذاری برای سکتور عامه اذعان می نمایند.

خدمات

ماده نهم:

طرفین باید یک گفتگو سازنده را در خصوص موارد ذیل آغاز نمایند:

۱- تبادلله معلومات در مورد مقررات مؤثر بر بازار،

۲- افزایش دسترسی به بازار های یک دیگر،

۳- دسترسی به منابع سرمایه و تکنالوژی،

۴- ترویج تجارت خدمات میان هر دو خودشان و بازار های کشور سوم.

انتقال سرمایه

ماده بیستم:

طرفین تلاش می نمایند تا انتقال سرمایه را جهت پیشبرد اهداف این موافقت نامه تسهیل بخشند.

تدارکات دولتی

ماده بیست و یکم:

طرفین به منظور ایجاد یک سیستم مدرن و مؤثر تدارکات دولتی در افغانستان و در مطابقت با اصول پذیرفته شده بین المللی در رابطه در رابطه به شفافیت و طرز العمل های تدارکات و همچنان افزایش منصفانه و مطلوب ارزش پول در خریداری های عامه با هم همکاری نمایند.

شفافیت

ماده بیست و دوم:

طرفین اهمیت شفافیت و روند قانونی در اداره قوانین و مقررات مربوط به تجارت شان را درک می کنند. بدین منظور آنها باید مقرراتی را که در ماده (۱۰) موافقتنامه تعمیمی تعرفه های گمرکی و تجارتی (۱۹۹۴) و ماده سوم موافقتنامه تعمیمی تجارت و خدمات (GATS) تصریح یافته است، به منصفه اجراء بگذارند.

حقوق مالکیت معنوی

ماده بیست و سوم:

۱- طرفین برای حراست و اجرای حقوق مالکیت معنوی به شمول نشانه های جغرافیایی آن مطابق به مفاد موافقت نامه های بین المللی که طرفین آنها را امضاء کرده اند، توافق می نمایند.

۲- طرفین باید در عرصه جلوگیری از هر نوع سوء استفاده از حقوق مالکیت معنوی به شمول نشانه های جغرافیایی آن و در مبارزه با جعل کاری و سرقت هنری همکاری نمایند. آنها توافق می کنند تا این کار را از طریق همکاری های گمرکی و اشکال دیگری از همکاری های اداری بشمول ایجاد و تقویت نهاد ها برای کنترل و حراست از چنین حقوق تسهیل نموده و همکاری ها را در عرصه کاربرد ابزار مناسب جهت تسهیل حفاظت و ثبت نشانه های جغرافیایی یکدیگر در قلمرو های مربوطه شان، با در نظر داشت قواعد، عملکردها و توسعه بین المللی در این عرصه و نظر به ظرفیت هر یک از طرفین افزایش دهند.

عنوان پنجم

همکاری های پیرامون مسائل عدالت و امنیت داخلی

ماده بیست و چهارم:

حاکمیت قانون، همکاری های حقوقی و حفظ نظم و آرامش

۱- در رابطه به همکاری های شان در مورد مسائل مربوط به عدالت و امنیت داخلی، طرفین اهمیت زیادی را در جهت تحکیم حاکمیت قانون، تقویت نهادها در همه سطوح در عرصه هایی تنفیذ قانون و اجرای عدالت به شمول سیستم زندان ها، مبدول دارند.

۲- همکاری ها میان طرفین باید مشمول تبادل معلومات در مورد سیستم های قضایی و تقنینی باشند. در این همکاری، طرفین باید توجه ویژه خویش را به حقوق زنان و گروه های آسیب پذیر دیگر و حراست و تطبیق این حقوق مبدول دارند.

۳- طرفین توافق می کنند تا اصلاحات بیشتری را در نیرو های پولیس افغانستان وارد نمایند. افغانستان می تواند گام های را در جهت معرفی شیوه های بهتر برای حفظ نظم و آرامش ملکی بر دارد. اتحادیه اروپا حمایت خویش را از توسعه سکتور عدلی و پولیس ملی افغانستان بشمول تمویل نیروهای پولیس در چارچوب برنامه توسعه ای ۲۰۱۴-۲۰۲۰ و در مطابقت با تعاریف سازمان همکاری های اقتصادی و توسعه ای کمیته مساعدت های توسعه ای در مورد فعالیت های قانونی ادامه میدهد.

۴- با توجه به نوسازی سکتور امنیتی افغانستان، طرفین توافق می کنند تا در موارد ذیل همکاری نمایند:

۱- تقویت سکتور عدلی و قضایی بشمول سیستم زندان ها، با توجه ویژه با بلند بردن سطح استقلال سیستم قضایی.

۲- بلند بردن مؤثریت پولیس ملکی در افغانستان.

۳- تقویت چارچوب حقوقی و نهادی در این عرصه.

۴- ظرفیت سازی برای طرح پالیسی و تطبیق آن در سکتور های عدلی و امنیتی افغانستان.

همکاری در امر مبارزه علیه جرایم سازمان یافته و فساد

ماده بیست و پنجم:

طرفین توافق می کنند تا در جهت مبارزه با جرایم سازمان یافته، اقتصادی و مالی و نیز فساد با هم همکاری نمایند. چنین همکاری ها بطور اخص با هدف تطبیق و ترویج معیارها و ابزار های مربوطه بین المللی چون میثاق ملل متحد علیه جرایم سازمان یافته فراملی و پروتوکول های آن و همچنان میثاق ملل متحد علیه فساد صورت گیرد. طرفین باید توجه خاصی را پیرامون ارتباط میان جرایم سازمان یافته و قاچاق مواد، مخدر، پیش سازها، مواد خطرناک و سلاح، قاچاق انسان و مهاجرین مبذول دارند. طرفین معلومات در مورد تمامی موضوعات مربوط به مبارزه با فعالیت های جنایی را تبادل نمایند.

مبارزه با مواد غیر قانونی

ماده بیست و ششم:

۱- طرفین باید در راستای تأمین یک راهکار متوازن، جامع و همه جانبه در خصوص مسائل مبارزه با مواد مخدر همکاری نمایند.

۲- پالیسی ها و اقدامات مربوط به مبارزه با مواد مخدر باید به هدف تحکیم ساختار های مبارزه با مواد مخدر غیر قانونی، تقلیل عرضه، قاچاق و تقاضا برای مواد مخدر غیر قانونی، و رویارویی با پیامد های صحتی و اجتماعی برخاسته از سوء استفاده از مواد مخدر باشد. طرفین به منظور جلوگیری از تولید غیر قانونی مواد مخدر و استحاله پیشازهای مواد مخدر با هم همکاری نمایند.

۳- به ارتباط این راهکار مشترک، طرفین اطمینان دهند که مبارزه با مواد مخدر غیر قانونی در تمام ساحات مربوط به همکاری ها به شمول تنفیذ قانون، ترویج معیشت های بدیل قانونی، کاهش تقاضای مواد مخدر و کاهش خطرات و مضرات آن متمرکز می گردد.

۴- همکاری میان طرفین شامل کمک های تخنیکی و اداری به افغانستان در ساحات چون:

۱- تسوید قوانین و پالیسی های ملی.

۲- ایجاد نهاد های ملی و مراکز اطلاعاتی.

۳- حمایت از مساعی جامعه مدنی در زمینه مواد مخدر و تلاش های برای کاهش تقاضا و آگاهی در مورد اضرار مواد مخدر بشمول تداوی و احیای مجدد معتادین مواد مخدر.

۴- آموزش مامورین.

۵- تحقیقات در خصوص مخدرات.

۶- جلوگیری از قاچاق و استحاله پیش سازهای مخدرات که برای تولید غیرقانونی مواد مخدر و مواد نشه آور استفاده می شوند.

طرفین میتوانند در مورد شامل سازی موارد دیگر توافق نمایند.

۵- طرفین در چارچوب قوانین مربوطه شان، به هدف متلاشی ساختن شبکه های جنایتکار فرامرزی که در تولید و قاچاق مواد مخدر غیر قانونی منجمله از راه تشریک اطلاعات و استخبارات، آموزش و تشریک راهکار های مؤثر به شمول تکنیک های ویژه تحقیقاتی با هم همکاری نمایند. همچنین در این راستا مساعی ویژه بی به منظور مبارزه با نفوذ مجرمین در اقتصاد مشروع صورت اضافی گیرد.

۶- همکاری های به سطح منطقه جهت مبارزه علیه قاچاق مواد مخدر از جمله از طریق روابط دیپلماتیک و در اجتماع های منطقه ای که در آن طرفین اشتراک می ورزند باید متمم این راهکار باشند. (به گونه مثال: آن اجتماعی که در ماده ۴۸ به آن اشاره شده است).

۷- طرفین روی وسایل همکاری برای بدست آوردن این اهداف توافق می کنند. کار کردها باید بر بنیاد اصول و کنوانسیون های بین المللی مرتبط ذیل که بصورت مشترک روی آن توافق شده است، استوار باشند اعلامیه سیاسی و اعلامیه اصول رهنمودی کاهش تقاضای مواد مخدر که توسط بیستمین نشست خاص مجمع عمومی ملل متحد پیرامون مشکلات جهانی مواد مخدر در ماه جون ۱۹۹۸ اتخاذ گردید، اعلامیه سیاسی و پلان کاری روی همکاری های بین المللی در راستای یک استراتژی متوازن و همگرا جهت مبارزه با مشکلات جهانی مواد مخدر که در پنجاه و دومین نشست کمیسیون ملل متحد پیرامون مواد مخدر در ماه مارچ (۲۰۰۹) اتخاذ گردید، و اعلامیه کنفرانس سوم وزرای خارجه شرکای پیمان پاریس در مبارزه با مواد مخدر غیر قانونی که از افغانستان سر چشمه می گیرد.

همکاری در مبارزه علیه پول شویی و تمویل تروریزم

ماده بیست و هفتم:

۱- طرفین توافق می کنند تا جهت جلوگیری از کار برد سیستم های مالی و تجارت های غیر مالی معین و مهارت های تطهیر عواید ناشی از فعالیت های جرمی و تمویل تروریزم با هم همکاری نمایند.

۲- هر دو طرف توافق می کنند تا کمک های تکنیکی و اداری را به هدف توسعه و تطبیق مقررات و عملکرد مؤثر میکانیزم ها برای مبارزه علیه پول شویی و تمویل تروریزم افزایش دهند. این همکاری ها بطور خاص باید تبادلۀ معلومات مرتبط در چهارچوب قوانین مربوطه و اتخاذ معیار های مناسب و قابل قبول به سطح بین المللی را غرض مبارزه با پول شویی و تمویل تروریزم معادل به معیار های اتحادیه اروپا و ادارات بین المللی که در این عرصه فعال هستند، به گونه مثال، نیرو های مؤلف اقدامات مالی یا امکان پذیر سازد.

همکاری ها پیرامون مهاجرین

ماده بیست و هشتم:

- ۱- طرفین به هدف جلوگیری از مهاجرت های غیر قانونی از قلمرو شان به قلمرو های طرف دیگر همکاری نمایند.
- ۲- طرفین مجدداً روی اهمیت مدیریت مشترک جریان مهاجرت میان افغانستان و اتحادیه اروپا تأکید ورزیده و تعهد می نمایند تا داخل یک بحث جامع و همکاری روی موضوعات مربوط به مهاجرت در مطابقت با راهکار جهانی اتحایه اروپا در قبال مهاجرت و تحرک و کنوانسیون های مربوطه بین المللی گردند. این گفتگو ها و همکاری ها باید در بر گیرنده موضوعات چون پناهندگی، رابطه میان مهاجرت و توسعه، مهاجرت های منظم و غیر منظم، بازگشت، پذیرش مجدد، ویژه، مدیریت سرحدی، امنیت اسناد مبارزه علیه قاچاق انسان و مهاجرین باشند.
- ۳- همکاری ها در ساحات تذکر یافته این ماده شامل ظرفیت سازی نیز می گردد.
- ۴- طرفین توافق می کنند تا در صورت تقاضا از جانب هر یک از طرفین، موافقت نامه بی را میان اتحادیه اروپا و افغانستان که در آن تعهدات مشخصی در رابطه به پذیرش مجدد، بشمول قوانین مربوط به اتباع کشور های دیگر و افراد بی وطن تنظیم می گردد منعقد سازند.

همکاری پیرامون حمایت های قونسل

ماده بیست و نهم:

- ۱- افغانستان توافق می کند که مراجع قونسل و دیپلماتیک هر یک از کشور های عضو اتحادیه اروپا می تواند اتباع هر یک از کشور های عضو دیگر اتحادیه را که در افغانستان نمایندگی سیاسی ندارند تا بطور مؤثر محافظت قونسلگری خود را در موضوع مربوطه فراهم کند باید عین شرایط محافظتی را که برای اتباع خود لازم میدانند به آنها فراهم سازند.

حفاظت از معلومات شخصی

ماده سی ام:

- ۱- طرفین توافق می کنند تا برای بهبود سطح حفاظت معلومات شخصی با بلندترین معیارهای بین المللی از جمله معیاراتی که در رهنمود های تنظیم فایل های معلومات خصوصی کمپیوتری شده مندرج قطعنامه شماره ۴۹/۴۵ مؤرخ ۲۳ قوس ۱۳۶۹ یا ۱۴ دسمبر ۱۹۹۰ مجمع عمومی سازمان ملل متحد تصریح یافته است، همکاری نمایند.
- ۲- همکاری روی حفاظت معلومات شخصی می تواند شامل کمک های تخنیکی به شکل تبادل معلومات و تجارب باشد.

عنوان ششم

همکاری های سکتوری

ماده سی و یکم:

عصری سازی اداره عامه

طرفین توافق می کنند، تا با توجه به ساخت و ساز خدمات ملکی مسلکی، مستقل و مؤثر در افغانستان به سطح ملی و محلی همکاری نمایند. همکاری در این ساحه باید روی آموزش و ظرفیت سازی با در نظر داشت نکات آتی متمرکز گردد:

الف- بهبود مؤثریت میعادها.

ب- افزایش مؤثریت مؤسسات در ارائه خدمات.

ج- تأمین مدیریت شفاف منابع عامه و حسابدهی.

د- توسعه چارچوب حقوقی و مؤسساتی؛ و

ه- توسعه طرح و تطبیق پالیسی.

مدیریت عامه مالی

ماده سی و دوم:

به اساس ماده ۳۱، طرفین باید همکاری های شان را روی موضوعات مربوط به مدیریت مالی عامه در افغانستان ارتقاء بخشند. این همکاری ها روی نکات ذیل متمرکز می باشد:

الف- مدیریت بودجه به سطح ملی و محلی.

ب- جریان شفاف مالی میان مقامات بودجه و میان این مقامات و افراد ذینفع و دریافت کنندگان.

ج- نظارت توسط پارلمان و هیئت های مستقل تفتیش.

د- میکانیزم ها برای حل و فصل فوری و مؤثر هر نوع بی نظمی ها در استفاده از پول عامه.

اتحادیه اروپا می تواند به گونه مناسب حمایت خویش را در این ساحات با توجه با انکشاف ظرفیت ها و کمک تخنیکی فراهم نماید.

مدیریت خوب در عرصه مالیات

ماده سی و سوم:

با توجه به تقویت و توسعه فعالیت های اقتصادی و نیاز برای انکشاف یک چهارچوب مناسب، برای طرفین متعهد به تطبیق اصول مدیریت خوب را در قسمت مالیات می باشند. در این راستا آنها باید در تلاش همکاری، بخصوص جهت تسهیل جمع آوری عواید مالیاتی در افغانستان بوده و این کشور در امر توسعه اقدامات برای تطبیق مؤثر اصول فوق کمک نمایند.

خدمات مالی

ماده سی و چهارم:

۱- طرفین توافق می کنند تا همکاری ها را با توجه به بهبود سیستم های حسابداری، نظارتی و تنظیمی مربوط به بانکداری، بیمه و بخش های دیگر سکتور مالی تقویت بخشند.

۲- طرفین باید در راستای توسعه چهارچوب های حقوقی و تنظیمی، زیر بنایی و منابع بشری با افغانستان همکاری نموده و رهبری شرکتی و معیاری های بین المللی را در رابطه به حسابداری در بازار سرمایه افغانستان معرفی نمایند.

احصائیه

ماده سی و پنجم:

۱- طرفین توافق می کنند تا ظرفیت های احصائیوی را از طریق بهبود هماهنگ سازی شیوه های احصائیه و استفاده بهتر تجارب احصائیوی، با توجه به تجارب اروپا به شمول جمع آوری و انتشار معلومات احصائیوی، هر چه بیشتر توسعه دهند. این کار آنها را قادر می سازد تا بر اساس پذیرش متقابل، از احصائیه در ساحاتی که توسط این موافقت نامه تحت پوشش قرار گرفته و در بر گیرنده جمع آوری معلومات احصائیوی، پروسس، تحلیل و انتشار می باشد استفاده نمایند.

۲- همکاری های احصائیوی باید روی تبادل دانش رشد عملکرد های خوب، احترام به اصول اساسی احصائیه رسمی ملل متحد و قانون عملکرد احصائیوی اروپا برای بلند بردن کیفیت احصائیه متمرکز باشد.

کاهش خطرات آفات

ماده سی ششم:

۱- طرفین توافق می کنند تا همکاری های خود را روی مدیریت خطرات آفات خطرات آفات افزایش دهند. تأکید بیشتر باید روی فعالیت ها و شیوه های پیشگراانه برای رسیدگی به خطرات و کاهش خطرات اجتماعی آفات طبیعی و آسیب پذیری های در مقابل آن صورت گیرد.

۲- همکاری های در این ساحه روی نکات ذیل متمرکز می باشد:

الف- کاهش خطرات آفات، به ویژه انعطاف پذیری، جلوگیری و کاهش.

ب- مدیریت دانش، ابداع، تحقیق و تعلیم و تربیه برای ایجاد فرهنگ مصونیت و انعطاف پذیری در تمام سطوح.

ج- ارزیابی، نظارت و پاسخگویی به خطرات آفات.

د- حمایت از توسعه ظرفیت های مدیریت خطر.

منابع طبیعی

ماده سی و هفتم:

۱- طرفین توافق می کنند تا همکاری و ظرفیت سازی را در استخراج، توسعه، پروسس، و بازاریابی منابع تقویت نمایند.

۲- این همکاری ها باید در راستای توسعه پایداری منابع طبیعی از طریق تقویت چهارچوب تنظیمی، محافظت از محیط زیست و مقررات مصونیت ممد واقع گردد. با توجه به تقویت هر چه بیشتر همکاری ها و درک متقابل، هر یک از طرفین صورت لزوم می تواند تقاضای نشست های را پیرامون مسایل مرتبط به منابع طبیعی نمایند.

۳- بر اساس مفاد عنوان چهارم، طرفین می تواند به هدف ایجاد یک محیط شفاف و مناسب برای سرمایه گذاری مستقیم خارجی، بخصوص در سکتور معدن همکاری نمایند.

۴- با در نظر داشت پالیسی های اقتصادی و اهداف مربوطه خویش و به منظور رشد تجارت، طرفین توافق می کنند تا برای از میان برداشتن موانع طبیعی همکاری های شان را افزایش دهند.

۵- بنا بر درخواست هر یک از طرفین، هر گونه مسائل مربوط به تجارت منابع طبیعی باید در نشست های کمیته مشترک، طوریکه در ماده ۴۹ تصریح یافته است، مطرح و حل و فصل نمایند.

تعلیم و تربیه، پژوهش، جوانان و آموزش های مسلکی

ماده سی و هشتم:

۱- طرفین توافق می کنند تا همکاری های شان را در بخش تعلیم و تربیه، تحقیق، جوانان و آموزش های مسلکی افزایش دهند. همچنان آنها توافق می کنند تا آگاهی ها را در مورد فرصت های تعلیمی در اروپا و افغانستان بیشتر سازند.

۲- طرفین باید اقداماتی آتی را هر چه بیشتر تشویق نمایند:

الف- ایجاد ارتباطات میان مؤسسات تحصیلات عالی مربوطه خویش، نمایندگی های تخصصی و سازمان های جوانان.

ب- افزایش تبادل معلومات مهارت ها، پویایی محصلین افراد جوان، مددکاران جوان، اساتید و سایر متخصصین.

ج- حمایت از ظرفیت سازی و توسعه کیفیت تدریسی و آموزش با استفاده از مزایای تجارت مربوطه که آنها در این راستا کسب کرده اند.

۳- طرفین همچنان توافق میکنند تا تطبیق برنامه های تحصیلات عالی مانند برنامه های Erasmus اتحادیه اورپا و پویایی و آموزش پژوهشگران چون فعالیت های Marie Skodowska - Curie را ارتقاء بخشیده و مؤسسات تحصیلی شان را جهت همکاری در برنامه های مشترک با در نظر داشت همکاریهای اکادمیک و تقویت همکاری ها میان سازمان های جوانان بشمول رشد پویایی افراد جوان و مدد کاران جوان در حیطه تعلیم و تربیه غیر رسمی تشویق نمایند.

۴- همکاری های تحقیقی، منجمله از طریق اتحادیه چهارچوب برنامه تحقیقی و نو آوری شش ساله (۲۰۱۴-۲۰۲۰) هاریزن ۲۰۲۰، تشویق و تقویت می شود.

انرژی

ماده سی و نهم:

۱- طرفین تلاش می نمایند تا همکاری های شان را در سکتور انرژی با در نظر داشت بهبود تولید برق، عرضه و استفاده آن در افغانستان بشمول موارد آتی افزایش دهند:

الف- ارتقای انرژی قابل تجدید و کفایت برق.

ب- تقویت همکاری ها در عرصه تکنالوژی، و.

ج- آموزش مسلکی.

۲- طرفین درک می کنند که یک چهارچوب شفاف، بدون تبعیض، غیر مخدوش کننده بهترین شیوه برای ایجاد محیط مساعد برای سرمایه گذاری مستقیم خارجی در سکتور انرژی می باشد.

ترانسپورت

ماده چهارم:

طرفین توافق می کنند تا بصورت فعال در ساحات منافع دو جانبه مرتبط به تمام انواع ترانسپورت، به خصوص هوانوردی و اتصالات وجهی از جمله موارد ذیل همکاری نمایند:

الف- تسهیل عبور و مرور کالاها و مسافران.

ب- تأمین مصونیت، امنیت و محافظت از محیط زیست.

ج- آموزش پرسونل.

د- افزایش فرصت های سرمایه گذاری با در نظر داشت بهبود توسعه اقتصادی از طریق ارتباطات ترانسپورتی بهبود یافته در منطقه.

توسعه اجتماعی و اشتغال زایی

ماده چهارم و یکم:

۱- بر اساس ماده ۱۲، طرفین توافق می کنند تا در ساحه اشتغال زایی و توسعه اجتماعی بشمول همکاری روی توسعه بازار کار و ایجاد شغل برای جوانان، صحت و مصونیت در محیط کار، مساوات جنسیتی، و کار خوب همکاری نمایند.

۲- اشکال همکاری می تواند در برگیرنده برنامه ها و پروژه های مشخص با توافق دوجانبه، و همچنان گفتگوها، همکاری ها و ابتکار در موضوعات منافع مشترک به شکل دو جانبه و چند جانبه مانند زمینه "ILO" باشد.

زراعت، انکشاف دهات، مالداری و ایبیری

ماده چهارم و دوم:

طرفین توافق می کنند تا با در نظر داشت توسعه ظرفیت های افغانستان در ساحات زراعت، مالداری، و معیشت مناطق دور دست همکاری نمایند. این همکاری ها شامل نکات ذیل است:

الف- پالیسی و تولیدات زراعتی به هدف تأمین امنیت غذایی.

ب- بر اساس عنوان چهارم، امکانات برای تسهیل تجارت محصولات زراعتی به شمول تجارت نباتات، حیوانات، مالداری و محصولات مالداری با توجه به توسعه ای بیشتر صنایع با تمرکز روی سکتور دهات.

ج- مساعدت ها در بخش حیوانات و مالداری.

د- پالیسی توسعه دهات.

ه- تبادل تجارب و شبکه های همکاری میان نماینده گان محلی یا متصدیان اقتصادی در ساحات مشخص مانند تحقیق و انتقال تکنالوژی.

و- توسعه پالیسی پیرامون صحت و کیفیت نباتات، حیوانات و مالداری.

ز- پیشنهادات همکاری و ابتکاراتی که به سازمان های بین المللی زراعت ارجاع گردیده است.

ح- توسعه پایدار و سازگار با محیط زراعت بشمول تولید غله، سوخت های عضوی، و انتقال بایو تکنالوژی.

ط- حفظ انواع نباتات، تکنالوژی تخم ها، بایو تکنالوژی زراعتی.

ی- انکشاف دیتابیس و شبکه های معلوماتی در مورد زراعت و مالداری.

ک- آموزش در مورد زراعت و سکتور وترنری یا طبابت حیوانات.

محیط و تغیر اقلیم

ماده چهل و سوم:

۱- طرفین باید به هدف کمک به افغانستان در قسمت معرفی حفاظت از محیط زیست به سطح بلند و ارتقاء حفظ و مدیریت منابع طبیعی و تنوع بیولوژیکی به شمول جنگلات غرض تقویت توسعه پایدار و انطباق و کاهش تغیرات آب و هوا همکاری نمایند.

۲- طرفین قصد دارند تا تصویب، تطبیق و مطابقت با توافقات چند جانبه را پیرامون تغیرات محیطی و اقلیمی افزایش دهند.

۳- طرفین قصد دارند تا همکاری های شان را روی تأثیرات تغیر اقلیم با توجه خاص بر منابع آبی تقویت نمایند.

صحت عامه

ماده چهل و چهارم:

طرفین توافق میکنند تا که همکاری های آنها اصلاح سکتور صحت و همچنان جلوگیری و کنترول امراض عمده را از طریق ترویج اجرای توافقات صحی بین المللی ادامه به وجود می آورد. این همکاری ها همچنان شامل تلاش ها جهت توسعه دسترسی به خدمات صحی اساسی در افغانستان، بهبود کیفیت و صحت خدمات برای گروه های آسیب پذیر، به ویژه اطفال و زنان، و افزایش دسترسی به آب پاک، سیستم فاضلاب و حفظ الصحه می باشد.

فرهنگ

مادهٔ چهل و پنجم:

۱- طرفین توافق میکنند تا همکاری های شان را روی موضوعات فرهنگی جهت تفاهم دو جانبه و آگاهی از فرهنگ های یکدیگر افزایش دهند.

بنا برین، طرفین عملکرد های مناسب جامعه مدنی را حمایت نموده و به تنوع فرهنگی احترام قایل می باشند.

۲- طرفین کوشش می نمایند تا اقدامات ضروری را برای افزایش تبادلات فرهنگی ارتقاء بخشیده و در حوزه های متفاوت فرهنگی بشمول همکاری در حفظ میراث های فرهنگی اقدامات لازمه را اتخاذ نمایند.

۳- طرفین توافق میکنند تا به منظور جستجوی اهداف مشترک چون بهبود تنوع فرهنگی و حفظ میراث فرهنگی با مجامع بین المللی مانند یونسکو مشوره و همکاری نمایند. با در نظر داشت تنوع فرهنگی طرفین همچنان توافق می کنند تا اجرای کنوانسیون ۲۰۰۵ یونسکو را در مورد حفظ و ترویج تنوع اصلاحات فرهنگی توسعه بخشند.

جامعه معلوماتی

مادهٔ چهل و هشتم:

با در نظر داشت اینکه تکنالوژی ارتباطی و معلوماتی اجزای کلیدی زندگی مدرن بشمار میروند و از اهمیت زیادی در توسعه اقتصادی و اجتماعی برخوردار اند، طرفین می توانند در مورد پالیسی های مربوطه نظریات خویش را در این عرصه به هدف توسعه اقتصادی و اتصال برای آموزش و پژوهش با یکدیگر تبادل نمایند. در صورت لزوم، طرفین نحوه همکاری به سطح عالی را در این زمینه، خصوصاً در قسمت تجارت محصولات تکنالوژی معلوماتی و ارتباطی و جنبه های تنظیمی در ارتباطات برقی و سایر موضوعات معلوماتی تکنالوژی مربوط به جامعه مورد ملاحظه قرار میدهند.

پالیسی رسانه های سمعی و بصری

مادهٔ چهل و هفتم:

طرفین تبادلات، همکاری ها و گفتگو ها را میان مؤسسات مؤسسات مربوطه و نمایندگان خویش در ساحات پالیسی رسانه های سمعی و بصری تشویق، حمایت و تسهیل می بخشند. آنها توافق می کنند تا گفتگوهای منظم را در این ساحات آغاز نمایند.

عنوان هفتم

همکاری های منطقه ای

ماده چهل و هشتم:

۱- طرفین درک می کنند که ابتکارات همکاری های منطقه ای به هدف این که افغانستان موقف خود را به عنوان یک پل زمینی میان آسیای جنوبی و شرق میانه باز یابد و بتواند تا به عنوان یک معبر در حمایت از رشد اقتصادی و ثبات سیاسی در منطقه نقش ایفا نماید، بسیار ضروری است. با در نظر داشت این موضوع، طرفین توافق می کنند تا در بهبود همکاری های منطقه ای از طریق اقدامات که تلاش های ظرفیت سازی دولت افغانستان، بویژه وزارت امور خارجه را حمایت می کند، همکاری نمایند. ظرفیت بهتر نقش دولت افغانستان را در سازمان ها، روند ها و مجامع گوناگون منطقه ای ارتقاء می بخشد. این همکاری ها در بر گیرنده اقدامات ظرفیت سازی و اعتماد سازی مانند تنظیم برنامه های آموزشی، ورکشاپ ها و سیمینارها، تبادلته متخصصین، مطالعات و سایر کارهای که هر دو طرف روی آن توافق نموده اند، می باشد.

۲- طرفین پروژه استانبول را منحصیث یک ابتکار مهم جهت گسترش همکاری های سیاسی میان افغانستان و همسایه گان آن از طریق تدابیر اعتماد سازی (CBM) آن گونه که در کنفرانس وزرای قلب آسیا در کابل به تاریخ ۲۵ جوزا ۱۳۹۱ (۱۴ جون ۲۰۱۲) روی آن توافق صورت گرفت، ستایش و حمایت می نمایند. اتحادیه اروپا از تلاش های افغانستان جهت تطبیق موثر تدابیر اعتماد سازی و دیگر تعهدات منطقه ای حمایت می کند.

۳- طرفین توافق می کنند تا همکاری های منطقه ای را از طریق ارتباطات دیپلوماتیک و مجامع منطقه ای که در آنها اشتراک می نمایند، گسترش دهند.

عنوان هشتم

چارچوب موسساتی

ماده چهل و نهم:

کمیته مشترک

۱- طرفین توافق می کنند تا یک کمیته مشترک را که متشکل از کارمندان ارشد به نمایندگی از جانبین ایجاد نمایند، وظایف آنها شامل موارد ذیل می باشد:

الف: اطمینان از عملکرد و اجرای مناسب این موافقتنامه.

ب- تعیین الویت ها در ارتباط به اهداف این توافق نامه.

ج- نظارت از توسعه روابط جامع میان طرفین و تهیه سفارشات برای ترویج اهداف این موافقتنامه.

د- در صورت لزوم، تقاضای معلومات از کمیته ها یا سایر اداراتی که تحت موافقتنامه های دیگر میان طرفین ایجاد گردیده اند و رسیدگی به گزارشاتی که از سوی آنها ارائه می گردد.

ه- تبادل نظر و طرح پیشنهادات روی هر موضوعی منافع مشترک، بشمول اقدامات آینده و منابع موجود برای اجرای آنها.

و- حل اختلافات که از تفسیر و کاربرد این موافقت نامه بروز می نماید.

ز- ارزیابی تمام معلوماتی که توسط یکی از طرفین در مورد اجرای وظایف و وجایب ارائه می گردد و در مطابقت با ماده ۵۶، مشورت با طرف دیگر برای دریافت راه حلی که برای هر دو طرف قابل قبول باشد.

۲- کمیته مشترک می تواند به شکل عادی و متناوب در کابل و بورکسل به تاریخ های که با توافق نامه دوجانبه تعیین می شود، تشکیل جلسه دهند. جلسه فوق العاده کمیته مشترک نیز با توافق دوجانبه طرفین تشکیل شده می تواند. ریاست این کمیته مشترک بصورت متناوب توسط یکی از طرفین صورت خواهد گرفت. آجندای جلسات کمیته مشترک با توافق میان طرفین تعیین می شود.

۳- کمیته مشترک می تواند برای ایجاد هر گونه کمیته یا گروه کاری خاصی تصمیم اتخاذ نماید تا در قسمت اجرای وظایف ممد واقع شود. این کمیته ترکیب و وظایف کمیته های دیگر با هیئت ها و چگونگی کار کردهای آنرا تعیین می نماید.

۴- طرفین باید از عملکرد مناسب هر نوع موافقت نامه سکتوری یا پروتوکول منعقد شده که طرفین آنرا در چهار چوب این موافقت نامه منعقد ساخته است، اطمینان دهند.

۵- کمیته مشترک می تواند نظامنامه داخلی خود را اتخاذ نماید.

عنوان نهم

احکام نهایی

ماده پنجاهم:

منابع برای همکاری

۱- تا جایی که قواعد مربوطه، طرز العمل ها و منابع مجاز داند، اتحادیه اروپا برای افغانستان کمک های مالی و تخنیکی را جهت تطبیق همکاری های که در این موافقت نامه تبیین یافته است، فراهم ساخته و افغانستان باید از جانب خود منابع لازم را به شمول وسایل مالی جهت اطمینان از اینکه اهداف مورد توافق حاصل می گردد، فراهم سازد.

مبارزه و همکاری علیه تقلب

ماده پنجاه و یکم:

۱- طرفین کمک های مالی را در مطابقت با اصول مدیریت سالم تطبیق نموده و در راستای حفظ منافع مالی اروپا و افغانستان همکاری می نمایند. طرفین اقدامات موثری را برای جلوگیری و مبارزه علیه تقلب، فساد و هر گونه فعالیت غیر قانونی دیگر که به زیان منافع مالی اروپا و افغانستان است، اتخاذ می نمایند.

۲- هر گونه توافق یا اسناد مالی دیگر که میان طرفین در جریان تطبیق موافقت نامه منعقد می گردد، باید شامل همکاری های مالی مشخص که در بر گیرنده بررسی فوری، بازرسی، کنترل و اقدامات ضد تقلب می شود، از جمله آن اقداماتی که توسط محکمه مفتشین اروپا و دفتر مبارزه علیه تقلب اروپا اجرا می گردد، باشد.

۳- به هدف تطبیق مناسب این ماده، مراجع با صلاحیت طرفین با هم تبادل معلومات نموده و بنا به تقاضای یکی از طرفین، در مطابقت با قانون مربوطه که بالای آنها قابل اجرا می باشد، مشورت هایی را انجام می دهند.

۴- مراجع افغان بصورت منظم ارزیابی کنند که آیا فعالیت های که توسط وجوه اروپا تمویل میگردد بصورت مناسب تطبیق گردیده است یا خیر.

۵- مراجع افغان هر نوع معلوماتی را که در مورد قضایای مشکوک یا واقعی تقلب، فساد یا هر نوع فعالیت غیر قانونی دیگر در رابطه به تطبیق وجوه اروپایی مشاهده می نمایند، باید بدون هیچ گونه تاخیر به کمیسیون انتقال دهند در صورت سوء ظن در رابطه به تقلب و فساد، دفتر اروپایی مبارزه علیه تقلب نیز آگاهی داده شود. مراجع افغان همچنان می توانند کمیسیون مزبور را در مورد هر نوع اقدامی که در رابطه به حقایقی که تحت این موافقت نامه اتخاذ می گردد، مطلع سازند.

۶- مراجع افغان می توانند تحقیق و پیگیری قضایای مشکوک و واقعی تقلب، فساد و هر نوع فعالیت های غیر قانونی دیگر که به زیان وجوه مالی ارزیابی باشد انجام دهند. در صورت لزوم، دفتر مبارزه علیه تقلب اروپایی می تواند مراجع با صلاحیت افغان را در این وظیفه همکاری نماید.

۷- در مطابقت با قانون اتحادیه اروپا و به صورت خاص به منظور حفظ منافع مالی اتحادیه اروپا دفتر مبارزه علیه تقلب اروپا بر حسب تقاضا، صلاحیت دارد تا ارزیابی های فورم و تفنیش را در افغانستان انجام دهد. این امور در همکاری نزدیک با مقامات با صلاحیت افغان آماده و اجرا گردند. مراجع افغان می توانند به دفتر اروپایی مبارزه علیه تقلب کمک های مورد نیاز را برای اجرای وظایف شان فراهم سازند.

۸- دفتر مبارزه علیه تقلب می تواند روی همکاری های بیشتر در ساحه مبارزه علیه تقلب، بشمول انعقاد توافقات اجرایی با مقامات با صلاحیت افغان توافق نماید.

توسعه آینده موافقت نامه

ماده پنجا و دوم:

با در نظر داشت تطبیق این موافقت نامه، هر یک از طرفین می تواند جهت توسعه حیطه همکاری، با ملاحظه تجاری که از اجرای آن بدست آمده است، پیشنهاداتی را مطرح نمایند.

سایر موافقتنامه ها

ماده پیجا و سوم:

۱- بدون نقض احکام مرتبط به معاهده اتحادیه اروپا و معاهده وظایف اتحادیه اروپا، هیچ مورد ازین موافقت نامه یا اقدامی که تحت آن صورت می گیرد، صلاحیت کشور های عضو را در فعالیت های همکاری دو جانبه با افغانستان و توافقات همکاری دو جانبه با افغانستان متاثر نمی سازد. این موافقت نامه کاربرد و تطبیق تعهداتی را که توسط طرف های مربوطه در زمینه روابط آنها با طرف های سوم صورت میگیرد، متاثر نمی سازد.

۲- طرفین می تواند موافقت نامه هذا را با انعقاد موافقت نامه های مشخص در هر ساحه همکاری مربوط به حیطه آن تکمیل نمایند. چنین موافقتنامه های مشخص جزء لاینجزای کلیه روابط دو جانبه مربوط به این موافقت نامه بوده و بخشی از یک چهارچوب مشترک سازمانی را تشکیل میدهد.

اجرای تعهدات

ماده پنجا و چهارم:

- ۱- هر دو طرف می تواند هر نوع اختلاف ناشی از تطبیق یا تفسیر این موافقت نامه را به کمیته مشترک ارجاع نماید.
- ۲- هر گاه یکی از طرفین چنان می پندارد که طرف دیگر در اجرای تعهدات خود تحت این موافقت نامه ناکام بوده است، طرف مزبور می تواند اقدامات مناسب را مطابق به این موافقت نامه یا هر موافقت نامه مشخص دیگر مندرج ماده ۵۳ (۲) روی دست گیرند.
- ۳- قبل از انجام این کار، بجز از قضایای خاص اضطراری، طرف مزبور می تواند تمام معلومات لازمی مربوطه را که برای ارزیابی دقیق از وضعیت، با توجه به جستجوی راه حلی که برای هر دو طرف قابل قبول باشد، به کمیته مشترک ارائه نمایند.
- ۴- در رابطه به انتخاب اقدامات، اولویت باید به آن اقدامات داده شود که حد اقل مزاحم اجرای این موافقتنامه یا هر موافقت نامه مشخص دیگر مندرج ماده ۵۳ (۲) می شوند. در صورتی که طرف دیگر این تقاضا را دارد، این موافقت نامه به شکل فوری به آگاهی طرف دیگر رسانیده می شود و شامل موضوعات مشورتی در کمیته مشترک گردند.

۵- به مقصد تفسیر و تطبیق درست این موافقتنامه، طرفین توافق می کنند که اصطلاح "قضایای خاص اضطراری" در فقره سوم، به مفهوم یک قضیه نقض مادی این موافقت نامه توسط یکی از طرفین می باشد. نقض مادی این موافقت نامه در بر گیرنده نکات ذیل می باشد.

الف- رد موافقت نامه که توسط قواعد عمومی قانون بین المللی تصدیق نشده است، یا.

ب- تخطی از عناصر ضروری این موافقت نامه، به عنوان مثال: ماده های ۲ (۳) و ۹ (۲) وابسته به آن.

تسهیلات

ماده پنجا و پنجم:

۱- جهت تسهیل همکاری ها در چهارچوب این موافقتنامه هر دو طرف توافق می کنند تا تسهیلات ضروری را به کارمندان و متخصصین که در تطبیق این همکاری ها دخیل اند در مطابقت با قواعد و مقررات داخلی هر دو طرف فراهم سازند.

منافع ملی و افشای معلومات

ماده پنجا و ششم:

۱- هیچ موردی در این موافقت نامه نباید باعث نقض قوانین و مقررات داخلی طرفین جهت دسترسی عامه به اسناد رسمی گردد.

۲- هیچ یک از مفاد این موافقت نامه چنان تعبیر نشود که در نتیجه آن طرفین معلوماتی را فراهم سازند که افشای آن در تضاد با منافع امنیتی تلقی گردد.

۳- طرفین مجددا تاکید می کنند تا از هر نوع معلومات محرم را که در جریان همکاری های خود دریافت می نمایند، حفاظت کنند.

تعریف طرفین

ماده پنجا و هفتم:

مبتهی بر اهداف این توافق نامه، اصطلاح "طرفین" عبارت از اتحادیه اروپا یا کشور های عضو آن یا اتحادیه و کشور های عضو آن در مطابقت با صلاحیت های شان در یک سو و افغانستان در سوی دیگر می باشد.

کاربرد سراسری

ماده پنجا و هشتم:

موافقت نامه هذا، در قلمرو که در آن معاهده اتحادیه اروپا تحت شرایط مندرج این معاهدات مرعی گردد و در قلمرو جمهوری اسلامی افغانستان قابل اعمال می باشد.

انفاد، میعاد و فسخ

ماده پنجا و نهم:

۱- این موافقت نامه به روز اول ماه دوم، بعد از تاریخی که طرفین یکدیگر را پیرامون تکمیل مراحل حقوقی لازم آگاهی میدهند، نافذ می گردد.

۲- علیرغم فقره اول، اتحادیه اروپا و افغانستان توافق می نمایند تا این توافق نامه را عجلتا بصورت قسمی چنانچه توسط اتحادیه مشخص گردیده و در فقره سوم این ماده صراحت یافته و بر طبق طرز العمل های مربوطه داخلی و اسناد تقنینی قابل تطبیق، تکمیل نمایند.

۳- تطبیق احکام باید از روز اول ماه دوم بعد از تاریخی دریافت موارد ذیل نافذ گردد:

- ابلاغیه اتحادیه مبنی بر تکمیل طرز العمل های ملزوم این هدف با اشاره بر بخشهای توافق نامه که باید به صورت عجلتی تطبیق گردد.
- تسلیم دهی سند تایید از جانب افغانستان بر طبق طرز العمل ها و اسناد تقنینی قابل تطبیق آن.
- ۴- این موافقت نامه در مرحله اول برای مدت ده سال قابل اعتبار می باشد. این موافقت نامه برای مدت پنج سال دیگر به صورت متوالی تمدید می گردد، مگر اینکه یکی از طرفین به شکل کتبی قصد خویش را مبنی بر عدم تمدید این موافقت نامه شش ماه قبل از پایان دوره پنج ساله بعدی ابلاغ نماید.
- ۵- تعدیلات در این موافقتنامه بر اساس توافق میان طرفین اعمال می گردد. هر نوع تعدیل تنها بعد از اینکه طرفین پیرامون تکمیل مراحل حقوقی لازم به همین مقصد یکدیگر را آگاهی دادند، قابل اجراء می باشد.
- ۶- این موافقت نامه در صورتی که یکی از طرفین آنرا از طریق کتبی ملغی اعلان کند، فسخ می گردد. فسخ موافقت نامه شش ماه بعد از دریافت چنین آگاهی قابل اجراء می باشد.
- ۷- در صورت امکان، ابلاغیه ها، مطابق به این ماده باید به سر منشی شورای اتحادیه اروپا و یا وزارت امور خارجه افغانستان ارائه گردد.

متون قابل اعتبار

ماده شصتم:

موافقتنامه هذا، به لسان های دری، پشتو، بلغاریایی، کروشیایی، چکی، دنمارکی، هالندی، انگلیسی، استونیایی، فنلندی، فرانسوی، آلمانی، یونانی، هنگری، ایتالیایی، لیتوانی، سلواکیایی، سلوانیایی، هسپانوی و سویدنی ترتیب گردیده که تمام این متون ها از اعتبار یکسان برخوردار می باشند.

ACKKU